

Onesnaženost zraka, vode in tal

Daniel Žlindra

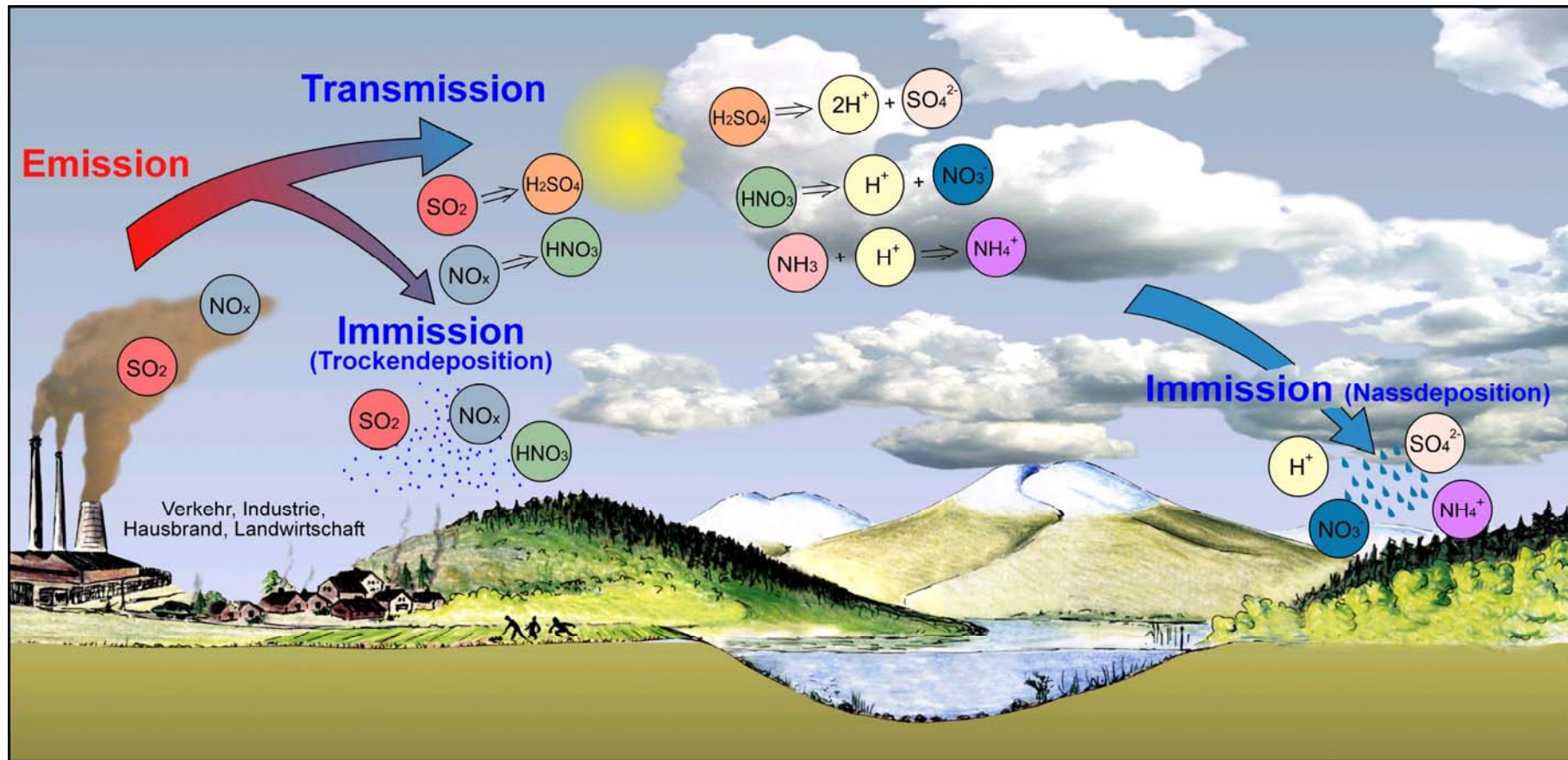

ONESNAŽENOST ZRAKA

- Ozračje: mešanica plinov (zrak), kapljevin, trdnih delcev.
- Naravni in antropogeni viri (emisija).
- Procesi:
  - usedanje (= depozit; imisija), intenzivneje ob padavinskih dogodkih (mokri depozit),
  - transport različnih dosegov (daljinski),
  - transformacija (npr.: $\text{NO} + \text{O}_3 \rightarrow \text{NO}_2 + \text{O}_2 + \text{hv}$).
- Posledice:
  - škodljivo za ljudi, živali, rastline (npr. težave pri dihanju),
  - vpliv na vodo,
  - vpliv na tla.

ONESNAŽENOST ZRAKA

Vir: <http://www.ubz-stmk.at/luft1/kapitel3.htm>

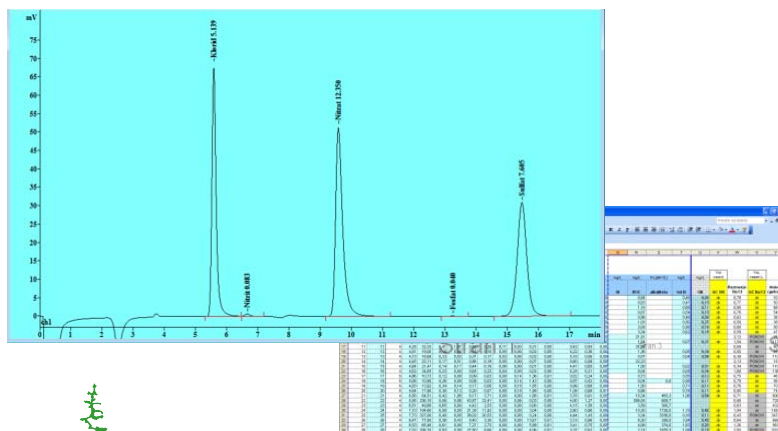

ONESNAŽENOST ZRAKA

Terenska oprema:

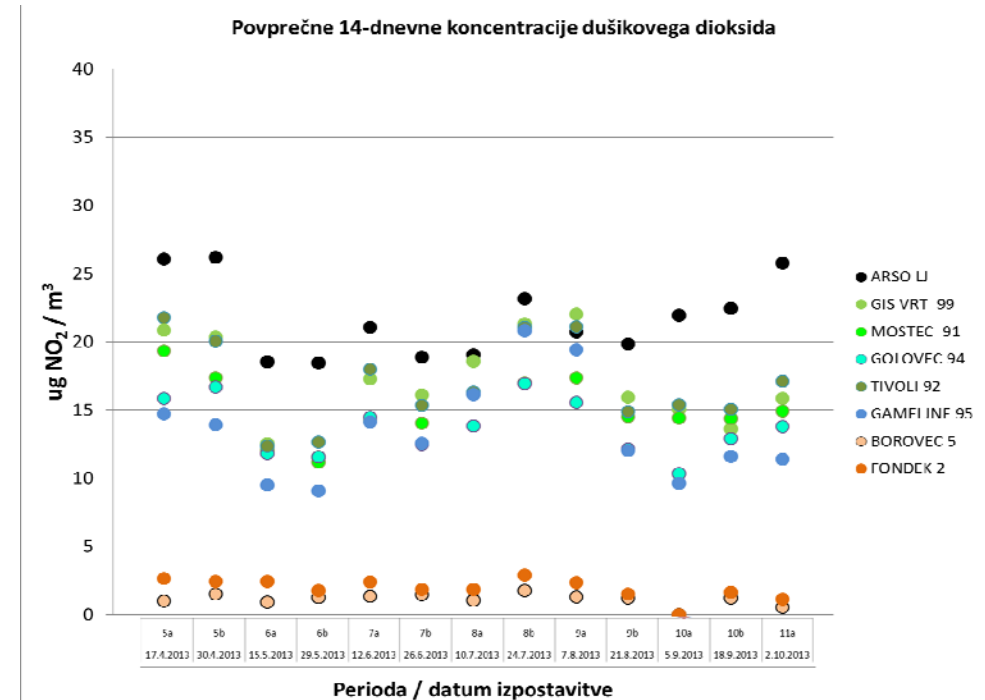
Analiza vzorcev:
v laboratoriju

ONESNAŽENOST ZRAKA

Na Gozdarskem inštitutu Slovenije izvajamo:

- Spremljanje škodljivih plinov s pasivnimi vzorčevalniki (O_3 , NO_2 , SO_2 , NH_3)
- Spremljanje depozitov:
  - na prostem,
  - v gozdu,
  - v talni raztopini na 0, 20 in 40 cm globine.

Za radovedne: Pasivno merjenje onesnažil (škodljivih plinov) v atmosferi - Matej Rupel, Magda Špenko, Daniel Žlindra, Marjan Rotar

<http://www.gozdis.si/za-radovedne/gozdarski-filmi/>

ONESNAŽENOST ZRAKA

Slika: Matej Rupel

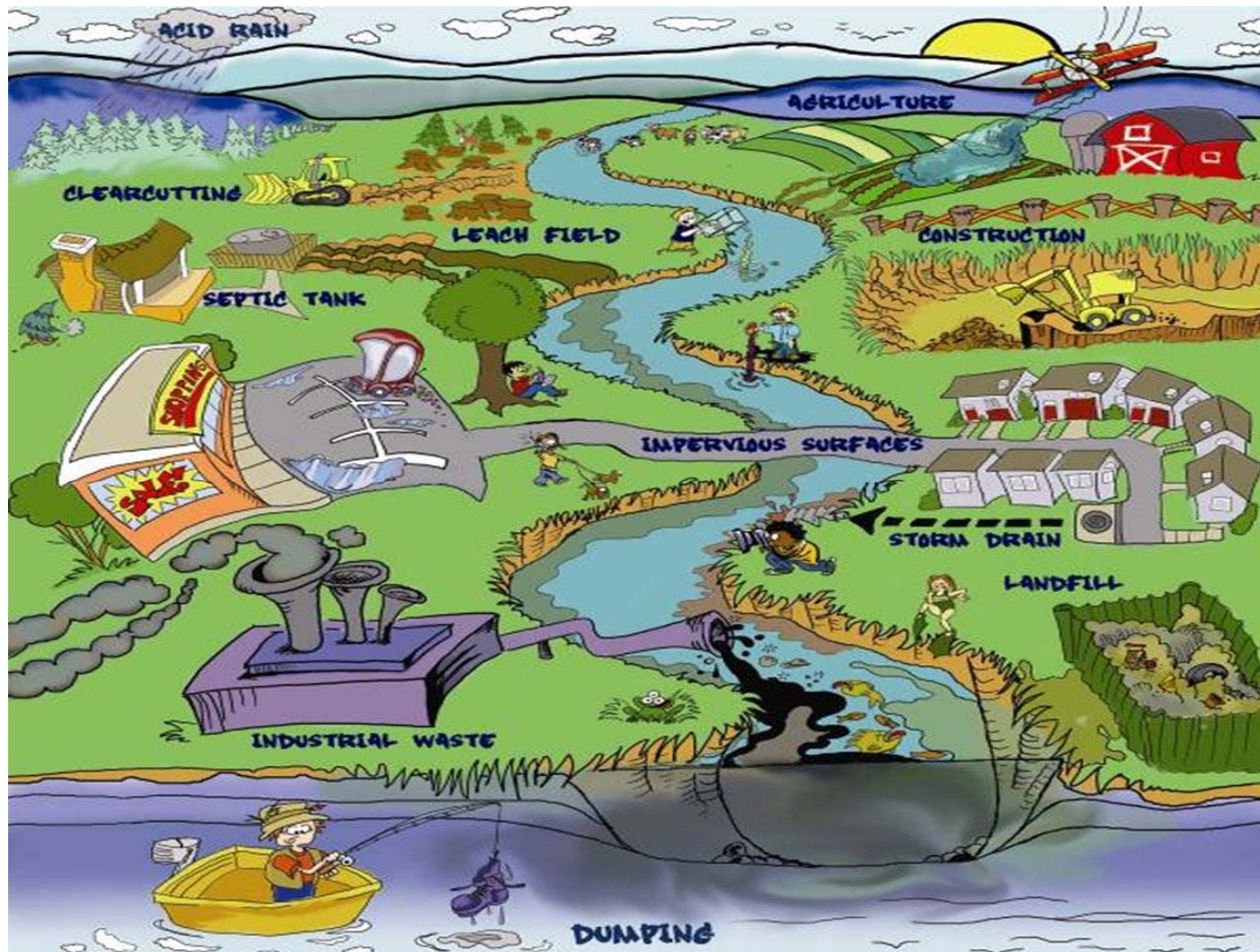

ONESNAŽENOST VODE

- Voda: H_2O + še mnogo več.
- Voda je vir življenja.
- Omogoča prenos onesnažil in hranilnih snovi.
- Vpliv onesnažil na vodo:
  - nepitnost, strupenost,
  - povečanje organske snovi (eutrofikacija),
  - umiranje vodnih organizmov.

ONESNAŽENOST VODE

Vir: http://1.bp.blogspot.com/-kWa5xce0lJA/UUsPrnHiGdI/AAAAAAAAAB9k/hDZzjGizhUM/s1600/LandUseDiagram_Point&NonPoint+Pollution.jpg

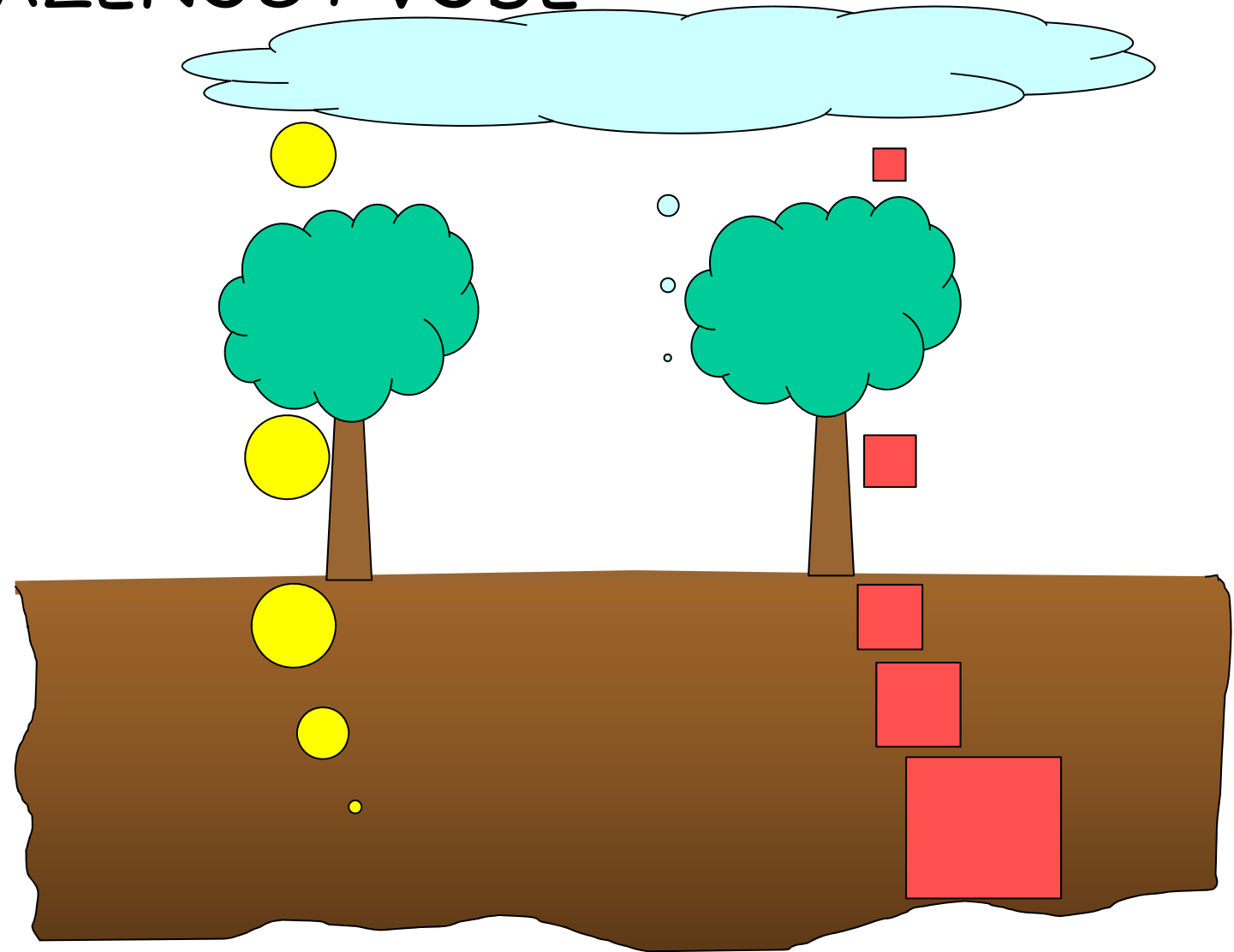

ONESNAŽENOST VODE

● NO_3^-

■ Ca^{2+}

ONESNAŽENOST VODE

Kako čista / hranilna je voda?

Barva, vonj, okus;

Hitri testi (pH lističi, alkaliteta / trdota vode, nitrat, bakterije)

Natančnejše analize (pH, elektoprevodnost, alkaliteta, Cl^- , NO_3^- , SO_4^{2-} , Na^+ , K^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , NH_4^+ , Mn^{2+} , Al, Cd, Cr, Cu, Fe, Ni, Pb, Zn, TOC, motnost, bakterije)

ONESNAŽENOST TAL

- Onesnaževanje prek zraka
- Onesnaževanje preko vode / padavin
- Neposredno onesnaževanje
  - ogljikovodiki,
  - težke kovine,
  - klorove spojine ...

ONESNAŽENOST TAL

Vir: http://china.org.cn/environment/2013-01/28/content_27817785_2.htm

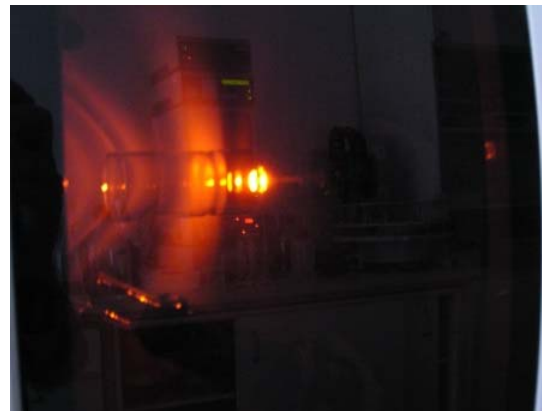
ONESNAŽENOST TAL

- Vzorčenje (odvzem vzorca)
- Priprava vzorca
  - sušenje,
  - prebiranje,
  - mletje,
  - sejanje,
  - razklop (kislinski razkroj vzorca)
- Analiza vzorca

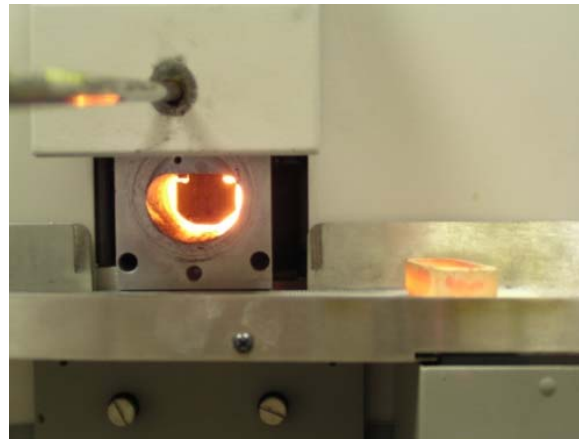
ONESNAŽENOST TAL

- Kovine (Al, Cd, Cr, Cu, Fe, Ni, Pb, Zn)

ONESNAŽENOST TAL

- Hranila (N, C, S, P, K, Ca, Mg, Mn)
- Ostale kemijske lastnosti (pH, EP, vsebnost karbonatov)
- Ostale fizikalne lastnosti (tekstura – delež peska, melja in gline, sposobnost zadrževanja vode – pF, gostota)

- Analize tal šolskih vrtičkov, naravoslovni dnevi, raziskovalne naloge ...

Hvala
za
pozornost!

